

Nurkowania POP: Wielki błękit

PODSTAWOWE INFORMACJE I FAKTY

W latach 60-tych i 70-tych mistrzowie świata we freedivingu, [Jaques Mayol](#) i [Enzo Maiorca](#) rywalizowali ze sobą nurkując coraz głębiej i bijąc nowe rekordy. Ich wyniki były tak niezwykle, że lekarze w tamtych czasach nie wierzyli w to co widzą, a freediving zwrócił uwagę społeczeństwa. Wreszcie Francuz Mayol pokonał Włocha i został pierwszym freediverem, który zanurkował na głębokość ponad 100 metrów. Mayol jest uważany za ojca współczesnego nurkowania na zatrzymanym oddechu i to w oparciu o jego postać reżyser Luc Besson nakręcił roku swój pierwszy kultowy film, [Le Grand Bleu](#), czyli "Wielki Błękit" w 1987

FILM

Wielki błękit jest tak rozległy i nierealny, że mógłby rozwinąć zbiorową nieświadomość u każdego żywego stworzenia, od człowieka po bakterię. Cały film daje surrealistyczne wrażenie – począwszy od snu Mayola (Jean-Marc Barr), po maskę Enzo (Maiorcę gra w tym filmie znakomity Jean Reno) i scenę picia alkoholu na dnie basenu w strojach wieczorowych. Jak to jest w stylu Bessona prawie wszystkie postacie są karykaturalne, np. Rosanna Arquette, która czasami porusza się jak lalka oraz Włosi i sędziowie na zawodach. Jednak w morzu wszystko nagle staje się poważne – hiperwentylacja, zanurzenie, wynurzenie, taniec. Nurkowie tańczą z delfinami, zwłaszcza ulotny Barr-Jaques Mayol; w filmie i w realnym życiu był pierwszym człowiekiem, który wyczuł fizjologiczne podobieństwa między ludźmi i delfinami. Mayol stworzył podstawy do badań naukowych zjawiska przesunięcia krwi z naczyń obwodowych do naczyń krwionośnych płuc (ang. blood-shift) oraz do współczesnego freedivingu.

Reżyser przedstawia informacje, osoby i wydarzenia w artystycznej formie: tak naprawdę żaden z nurków nie dotarł wtedy na głębokość 122 metrów. W rzeczywistości Jaques Mayol i Enzo Maiorca bili rekordy swojego rywala w o wiele dłuższym okresie czasu i prawie nigdy podczas tych samych zawodów.

Jednak *Wielki błękit* to film, w którym oprócz fabuły nic nie zostało podkoloryzowane, a wręcz przeciwnie: wydarzenia, sceny i konfiguracje obrazują techniczne i fizjologiczne możliwości nurków w tamtych czasach. Nurkowie zabezpieczający na różnych głębokościach mają odpowiednią konfigurację sprzętową i wspomina się w filmie o limicie 60 metrów do używania powietrza jako gazu dennego. Poniżej tej głębokości nurkowie zabezpieczający muszą nurkować na trimiksie. Lina służąca do zanurzenia, winda i boja wypornościowa są prawdziwe lub łudząco podobne do elementów sprzętu używanych w latach 80-tych.

DZIEDZICTWO

Publiczność filmu *Wielki błękit* to nurkowie lub osoby, które chcą zostać nurkami. Co jakiś czas Besson rzuca perełki dla *aficionados* i przynęty dla nowicjuszy w filmie, którego celem jest pokazanie wszystkich aspektów nurkowego świata. Jedną z pierwszych scen przedstawia ratowanie nurka wewnątrz wraku. Niezapomniane jest również nurkowanie pod lodem w Peru, a co można powiedzieć o scenie w dzwonie, gdzie bohaterowie mówią jak kaczor Donald bo nawdychali się helu? A nocne pływanie w zatoce z delfinami? Dzięki tym scenom reżyser rozpala zapał tych, którzy nigdy nie nurkowali i za każdym razem wywołuje zachwyt u nurków. Można ten film kochać, można go nienawidzić, ale na pewno jest to kultowa produkcja dla każdego, kto postrzega błękit oceanu jako lustro naszego własnego wnętrza, pradawny związek między człowiekiem i morskimi stworzeniami.

ZNANE CYTATY

“Roberto: moje płetwy!” To pierwsze zdanie wypowiedziane przez Jean Reno niby po włosku w oryginalnej wersji jest tak nieprawidłowe, że stało się *memem*.

“To jest moja rodzina” – mówi Jaques pokazując Rosannie Arquette zdjęcie delfinów, które nosi w portfelu.

ZABAWNE FAKTY

- Na początku do roli Mayola został wybrany Christophe Lambert, ale po kilku pierwszych nurkowaniach infekcja ucha zmusiła go do zrezygnowania z roli.
- Luc Besson jest nurkiem, synem dwóch instruktorów nurkowania z Club Med. Powiedział, że przestał nurkować w wieku 17 lat z powodu pewnego incydentu.
- Film był kręcony we [wspaniałych miejscach](#): Ios i Amorgos (Cyklady), Taormina (Sycylia), La Raya (Peru), Cannes i Antibes (Riviera Francuska) oraz St. John (Wyspy Dziewicze)
- Wrak wykorzystany w scenie ratowania nurka nazywa się Olympia i wciąż znajduje się u wybrzeży Liveros Bay, na wyspach Amorgos.
- Besson przedstawił swój projekt Jacques Mayolowi w Marsylii w 1983 roku i Jacques brał udział w pisaniu scenariusza.

Zanim wyruszysz na wyprawę, upewnij się, że Twoje członkostwo w DAN jest nadal aktywne. Jeśli wygaśło, skontaktuj się z DAN lub wejdź na stronę www.daneurope.org i odnow je online.